

Briselē, 23.7.2019.
COM(2019) 352 final

ANNEX 1

PIELIKUMS

dokumentam

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus

{SWD(2019) 307 final}

I PIELIKUMS

Darbības, kas jāīsteno Eiropas Komisijai

1. prioritāte: samazināt ES patēriņa pēdas nospiedumu uz sauszemes un veicināt to, ka ES tiek patērēti produkti no neatmežojošām piegādes ķēdēm

Veicināt pārredzamas piegādes ķēdes

- Izveidot platformu, kurā daudzas ieinteresētās personas un dalībvalstis iesaistās dialogā par atmežošanu, meža degradāciju un pasaules meža seguma ilgtspējīgu palielināšanu un kura kalpo par forumu, kas veicina viedokļu apmaiņu ar un starp ieinteresētajām personām nolūkā veidot alianses, aktīvi izvirzīt un kopīgi uzņemties saistības būtiski samazināt atmežošanu un dalīties pieredzē un informācijā.
- Sekmēt tādu standartu un sertifikācijas shēmu stiprināšanu, kas palīdz identificēt un popularizēt neatmežojošas biržas preces, cita starpā pētot to priekšrocības un trūkumus un izstrādājot norādījumus, arī veicot uz konkrētiem kritērijiem balstītu novērtējumu, kas uzskatāmi apliecina, ka dažādi standarti un shēmas ir pārliecinoši un pamatīgi.
- Novērtēt regulatīvus un neregulatīvus papildpasākumus, kas pieprasījuma pusē veicami, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un vienotu izpratni par neatmežojošām piegādes ķēdēm un tādā veidā palielinātu piegādes ķēžu pārredzamību un minimalizētu atmežošanas un meža degradācijas risku, kas saistīts ar biržas preču importu ES.
- Ar attiecīgajām ieinteresētajām personām veikt analītisku darbu, lai novērtētu vajadzību prasīt uzņēmumu valdēm izstrādāt un publiskot ilgtspējas stratēģiju, kas ietver pienācīgi rūpīgas likumības pārbaudes visā piegādes ķēdē, un izmērāmus ilgtspējas mērķrādītājus.
- Saskaņā ar starptautiskajām vadlīnijām rosināt mežam relevantu apsvērumu integrēšanu korporatīvās sociālās atbildības/atbildīgas darbīgas darbības praksē un veicināt pārredzamību un brīvprātīgu saistību uzņemšanos privātajā sektorā.
- Īstenot ES *FLEGT* 2018.–2022. gada darba plānu, jo īpaši stiprināt ES Kokmateriālu regulas īstenošanu.

Veicināt neatmežojošu patēriņu

- Padziļināti integrēt atmežošanas apsvērumus ES ekomarkējumā, zaļajā publiskajā iepirkumā un citās iniciatīvās, ko īsteno aprites ekonomikas kontekstā.
- Aktīvi atbalstīt tādu informatīvo un izglītojošo materiālu izstrādi un izplatīšanu, kas palīdzētu samazināt pieprasījumu pēc produktiem, kuru piegādes ķēdes var būt saistītas ar atmežošanu, un vienlaikus palielināt pieprasījumu pēc produktiem no neatmežojošām piegādes ķēdēm.
- Ieviestā tiesiskā regulējuma “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā” kontekstā pievērsties relevantiem atjaunojamo energoresursu un biokurināmo/biodegvielu aspektiem, 2021. gadā caurskatīt visus relevantos aspektus ziņojumā, kas pievienots Komisijas Deleģētajai regulai (ES) 2019/807, un vajadzības gadījumā 2023. gadā pārskatīt Deleģēto regulu (ES) 2019/807, pamatojoties uz jaunākajiem pieejamajiem pierādījumiem.

2. prioritāte: partnerībā ar ražotājvalstīm strādāt pie tā, lai mazinātu mežu noslodzes un garantētu, ka ES sadarbība attīstības jomā ir neatmežojoša

Atbalstīt ilgtspējīgu zemes un meža izmantošanas praksi un meža aizsardzību

- Nodrošināt, ka ES atbalsts partnervalstu lauksaimniecības, infrastruktūras, kalnrūpniecības, pilsētu, piepilsētu un lauku rīcībpolitikām neveicina atmežošanu un meža degradāciju. Pamatotos gadījumos ES atbalsts būtu jāpapildina ar tādiem kompensācijas pasākumiem kā atbalsts meža atjaunošanai, atkārtotai un/vai pirmreizējai apmežošanai.
- Palīdzēt partnervalstīm īstenot ilgtspējīgas, uz koksnes resursiem balstītas vērtību ķēdes un popularizēt ilgtspējīgu bioekonomiku, par iedvesmas avotu izmantojot Komisijas “Paziņojumu par jaunu Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvieta aliansi: līdzšinējās investīciju un nodarbinātības partnerības pārcelšana jaunā līmenī”.
- Izstrādāt un īstenot mehānismus, kas mazos lauksaimniekus stimulē uzturēt un uzlabot ekosistēmu pakalpojumus un produktus, kurus nodrošina ilgtspējīga meža apsaimniekošana un lauksaimniecība.
- Saskaņā ar ANO Cilvēktiesību padomes Rezolūciju 28/11 izvērst centienus atbalstīt no mežiem atkarīgo pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu tiesības, kā arī vides tiesību aizstāvjus.
- Stiprināt politisko un tiesisko regulējumu, kurš sekmē ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu un zemes izmantošanas plānošanu un kurā integrēti bioloģiskās daudzveidības un klimata apsvērumi.
- Veicināt meža ainavu atjaunošanu, kā arī atkārtotas apmežošanas projektus, kuros integrēti ekoloģiskie principi, kas, pateicoties uzlabotu ekosistēmu pakalpojumu nodrošināšanai, nāk par labu bioloģiskajai daudzveidībai, vietējo iedzīvotāju tiesībām un iztikai.
- Turpināt atbalstīt meža saglabāšanu, izveidojot un lietpratīgi apsaimniekojot aizsargājamas meža teritorijas, vienlaikus pētot teritorijas ar augstu saglabāšanas vērtību un lieliem oglekļa uzkrājumiem.

- Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta iniciatīvā “Pasaules klimata pārmaiņu alianse” (PKPA +), izvērst darbības koksnes kurināmā ilgtspējīgas ieguves un izmantošanas jomā un nerimties veicināt citus ilgtspējīgu atjaunojamo energoresursu veidus.
Atbalstīt partnervalstu nacionālos centienus mazināt mežu noslodzi - Nodrošināt, ka atmežošana tiek iekļauta valsts līmeņa politiskajos dialogos, un palīdzēt partnervalstīm izstrādāt un īstenot nacionālo regulējumu attiecībā uz mežu un ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. Šāds nacionālais regulējums atspoguļos gan vietējās vajadzības, gan arī globālas saistības. Tas var ietvert palīdzību partnervalstīm īstenot to nacionāli noteikto devumu Parīzes nolīgumā un/vai ar meža pārvaldību saistītu pasākumu iekļaušanu budžeta atbalsta un publisko finanšu pārvaldības politikā. - Izvērst atbalstu uzlabotai zemes un meža pārvaldībai un tiesībaizsardzībai (ES rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, <i>FLEGT</i> 2018.–2022. gada darba plāns, labai pārvaldībai relevanto vadlīniju un rīcības kodeksu īstenošana, brīvprātīgas pamatnostādnes par īpašuma pārvaldību, pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu tiesības u. c.).
3. prioritāte: stiprināt starptautisko sadarbību, kuras mērķis ir apturēt atmežošanu un meža degradāciju un veicināt meža atjaunošanu
Aktīvi prasīt uzņemties stingras saistības - Svarīgos starptautiskos forumos, kuru vidū minama Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO), G7/G20, ANO Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām (UNFCCC), ANO Mežu forums (UNFF), Konvencija par bioloģisko daudzveidību (KBD), ANO Konvencija par cīņu pret pārtuksnešošanu (UNCCD), ANO Vides asambleja (UNEA), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO), stiprināt sadarbību, kas vērsta uz rīcībpolitikām un darbībām, kuru mērķis ir apturēt atmežošanu, meža degradāciju un atjaunot mežus, un šajā nolūkā popularizēt paraugprakses, veicināt vienotu izpratni par ilgtspējīgām piegādes ķēdēm un iestāties par stingru saistību un noteikumu pieņemšanu un īstenošanu. - Starptautiskajās struktūrās, kas atbild par attiecīgajām biržas precēm (piemēram, kafiju, kakao, kokmateriāliem), pievērsties piegādes ķēžu ilgtspējas jautājumam, arī atmežošanas un meža degradācijas aspektā. - Divpusējos dialogos ar lielākajām patērētājvalstīm un ražotājvalstīm i) dalīties pieredzē un informācijā par attiecīgo politisko un tiesisko regulējumu un ii) identificēt kopīgas aktivitātes, kas veicamas, lai, pamatojoties uz padziļinātu izpratni par atmežošanas un meža degradācijas ietekmi, virzītu politikas attīstību.
Pievērsties atmežošanas un meža degradācijas aspektam tirdzniecības politikā - Veicināt tirdzniecības nolīgumus, kuros iekļauti noteikumi par mežu saglabāšanu un ilgtspējīgu apsaimniekošanu, un vēl aktīvāk veicināt tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem un uz koksnes resursiem balstītiem produktiem, kas nav atmežošanas vai meža degradācijas cēlonis. Komisija izpētīs arī iespējas stimulēt tirdzniecības partnerus pievērsties atmežošanas problēmai. Tā sadarbosies ar tirdzniecības valstīm, lai intensificētu ES tirdzniecības nolīgumu attiecīgo noteikumu īstenošanu un izpildes panākšanu, un izdarīs secinājumus no šīs pieredzes. - Ilgtspējas ietekmes novērtējumos un citos relevantos novērtējumos, kas pamatojas uz stabilu ietekmes novērtēšanas un izvērtēšanas metodiku, novērtēt tirdzniecības nolīgumu ietekmi uz atmežošanu.
4. prioritāte: pārvirzīt finansējumu, lai atbalstītu ilgtspējīgāku zemes izmantošanas praksi
Palīdzēt ražotājvalstīm mobilizēt publisko un privāto finansējumu un nodrošināt tā efektivitāti - Kopā ar ES dalībvalstīm novērtēt iespējamās ilgtspējīgos mehānismus, kas veicina zaļo finansējumu mežiem, un veidus, kā vēl sekmīgāk piesaistīt un palielināt finansējumu, arī izmantojot finansējuma apvienošanas mehānismus un pamatojoties uz ES ārējo investīciju plāna īstenošanā gūto pieredzi. Mērķis ir atbalstīt ražotājvalstu centienus saglabāt esošo meža segumu un atjaunot mežus un centienus radīt pozitīvus stimulus investīcijām ilgtspējīgā meža apsaimniekošanā un ilgtspējīgās uz koksnes resursiem balstītās vērtību ķēdēs. Jo īpaši atbalstīt partnervalstis tādu rīcībpolitiku un instrumentu izstrādē un īstenošanā, kas var veicināt labāku zemes un meža pārvaldību (piemēri: fiskālā politika, zaļā grāmatvedība, zaļās obligācijas, maksājumi ekosistēmu pakalpojumu shēmām). - Ar atmežošanu saistītus apsvērumus integrēt projektu novērtēšanā tajās nozarēs, kurās šie apsvērumi ir relevantie parametri, pēc kuriem novērtē projekta ietekmi. - Apsvērt iespēju izstrādāt vadlīnijas par dažādām mērīšanas pieejām, kādas ES un dalībvalstu līmenī izmanto, lai labāk izprastu mežu vērtību un meža riska finansējuma specifiku, un uzlabot šīs pieejas.
Intensīvāk pievērsties attiecīgajiem apsvērumiem Rīcības plānā ilgtspējīgam finansējumam - Apsvērt iespēju uzlabot uzņēmumu ziņošanu par uzņēmumu darbību ietekmi uz atmežošanu un meža degradāciju, ja, vadoties pēc secinājumiem, kas izriet no korporatīvo pārskatu sniegšanas atbildības pārbaudes, nākotnē tiek pārskatīta Direktīva par nefinanšu informācijas atklāšanu. - Īstenojot Rīcības plānu ilgtspējīgam finansējumam, arī veidojot ES saimniecisko darbību taksonomiju,

pienācīgi ņemt vērā atmežošanu.
5. prioritāte: sekmēt pieejamu un kvalitatīvu informāciju par mežiem un biržas preču piegādes ķēdēm un piekļuvi šai informācijai; atbalstīt pētniecību un inovāciju
Uzlabot monitoringu un uzticamas informācijas sniegšanu - Balstoties uz jau esošajiem monitoringa rīkiem, izveidot ES atmežošanas, meža degradācijas, pasaules meža seguma izmaiņu un saistīto cēloņu novērotavu. Šā darba mērķis ir publisko tiesību subjektiem, patērētājiem un uzņēmumiem atvieglot piekļuvi informācijai par piegādes ķēdēm. - Izpētīt praktiskās iespējas attīstīt <i>Copernicus REDD+</i> pakalpojumu komponentu, lai stiprinātu esošās globālās vai nacionālās meža monitoringa sistēmas, kā arī nodrošinātu Eiropas Savienībai ilgtermiņa kapacitāti un līderību šajā jomā. - Palīdzēt ražotājvalstīm sekot līdzi tam, kā tiek īstenoti rīcībpolitikas mērķi, to vidū: i) nacionāli noteiktā devuma komponenti, kas saistīti ar mežu, ii) saistības, kas attiecas uz atmežošanu un biržas preču likumīgu un ilgtspējīgu ražošanu, un iii) ar to saistītā tirdzniecība. - Intensificēt centienus nodrošināt to, ka uzticama informācija par meža resursiem un zemes izmantošanas maiņu ir pieejama, kvalitatīva un saskaņota, nolūkā iesaistīt politikas veidošanā plašu ieinteresēto personu loku, arī no partnervalstīm. - Turpināt atbalstīt tādu globālu un reģionālu informācijas sistēmu izstrādi, kas dotu iespēju monitorēt ietekmi, ko rada meža ugunsgrēki, kuri katru gadu pasaulē iznīcina aptuveni 67 milj. ha meža.
Mobilizēt un labāk koordinēt pētniecību un inovāciju - Uzlabot attiecīgo pētniecības institūtu darba koordināciju, arī izmantojot Eiropas inovācijas partnerības ziemeļu-dienvidu un dienvidu-dienvidu sadarbības satvarus. Mērķis būs stiprināt spējas un palīdzēt pētniecības rezultātus lietderīgi izmantot galvenajās patērētājvalstīs un ražotājvalstīs, arī atbalstot reģionālas novērotavas. - Ar citām valstīm dalīties inovatīvā ES praksē tādās jomās kā aprites ekonomika, ilgtspējīga bioekonomika, atjaunojamo energoresursu enerģija, viedā lauksaimniecība un citas relevantas jomas.